

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ
DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

STALINO KELIU

Elna nuo 1946 metų
Kupiškis,
1961 m. gegužės 31 d.
Trečiadienis
Nr. 43 (1526)
Kaina 2 kap.

PAŠARŲ KLAUSIMAS SPRENDŽIAMAS DABAR

Kada prasidėjo svarbiausi ūkiniai darbai, pavasario sėja, „Žadeikių“ kolūko pirmininkas Vytantas Dilys, buvęs pirminės partinės organizacijos sekretorius Valdemaras Bartušius žadėdavo ankso kalnus. Jie tvirtindavo, kad kolūkyje bus išaugintas gausiausias visame rajone derlius, o visuomeniai gyvuliai turės iki soties visokiausių pašarų. Bet žiemai įpusėjus, paaiškėjo šiuo metų kalbų rezultatai. Visuomeniniai gyvuliai pritrūkdavo pašarų, o kolūko vadovai kreipdavo visą dėmesį į valstybės aruodus arba ieškodavo pagalbos kaimyninėse artelėse. Ne nuostabu, kad siame kolūkyje metai iš metų neįvykdomi socialistiniai išpareigojimai gyvulininkystės produktu gamyboje.

Kas daroma „Žadeikių“ kolūkyje šį pavasarį, kad nebūtų kartojamos praėjusių metų klaidos? Pasirodo, ir toliau bandoma eiti panašiu keliu. Rudenį į labai blogai parengtą žemę buvo pasėti žiemkenčiai. Dabar žymi dalis jų išgedę, o likusieji nežada gero derliaus. Artelėje uždelsta visų kultūrų sėja. Sėjai naudojami neveisliniai, blogos kokybės grūdai. Uždelstas ir pagrindinės pašarinės kultūros—kukurūzų sodinimas. Jie sodinami į blogai parengtą, piktžolėtą dirvą. Nors žodžiais kalbama, kad kukurūzus prižiūrės mechanizatoriai Antanas Šoblickas, Linas Laucius, Jonas Gokus, vadovaujami traktorinės brigados brigadininko Antano Zurbos, bet kaip gi jie tai atliks, jeigu kukurūzai sodinami nemechanizuotai, nesilaikant tiktųjų kvadratų.

Kolūko pirmininkas, valdyba nereiklūs laukininkystės brigadų brigadininkams. Todėl ūkiniuose darbuose vis dar atsilieka 1 brigada, kur brigadininku dirba Petras Gokus.

Tiek „Žadeikių“, tiek kituose atsiliekantiuose rajono kolūkiniuose šiais metais besąlygiškai turi būti išspręstas pašarų klausimas. Svarbiausia pašarinė kultūra, kaip jau ne kartą minėta, yra kukurūzai. Todėl jiems šiais metais turi būti skirtas ypatingas dėmesys.

Šiais metais, esant pakankamai drėgmės, gerai želia pievos ir dobilai. Būtinai išnaudoti visas galimybes ir jau šiandien pradėti ankstyvojo siloso gamybą. Ypač daug ankstyvojo siloso gali pasigaminti „Žadeikių“, „Žalgirio“, „Lėvens“, „Lukonių“ kolūkiai, kuriuose yra daug natūralinių pievų. Negalima kartoti praėjusių metų klaidų, kai minimuose kolūkiniuose liko nenušienauta žymi dalis pievų. Argi šios artelės būtų pritrūkusios pašaro, jeigu daug šimtų tonų vertingo šieno nebūtų lie lauke.

Neužilgo jau galima pradėti ir vitamininio šieno gaminimą. Tai irgi labai vertingas ir maistingas pašaras. Visuomet reikia prisiminti, kad birželio pirmoje pusėje pagamintas vitamininis šienas savo maistingumu net trečdaliu daugiau viršija šieną ir dobilus, nušienautus liepos mėnesio pradžioje. Daugumoje rajono kolūkių yra išgalejusi žalinga praktika pradėti labai vėlai šienapiūtę. Visų pirma tuomet nustojama daug vertingo pašaro, antra—jau nespėjama nuimti antros žolės. Talgi, dabar nekartokime praėjusių metų klaidų ir šienapiūtę pradėkime anksti. Pagrindinį dėmesį skirkime ankstyvojo siloso gamybai. Keleriopai daugiau gaminkime vitamininio šieno.

Jau eilę metų Lietuvos TSR Mokslų akademijos Zoologijos ir parazitologijos instituto darbuotojai biologijos mokslų kandidatas ichtiologas J. Maniukas, biologijos mokslų kandidatas hidrobiologas I. Gasiūnas, jaunesnioji mokslinė bendradarbė fitoplanktonistė S. Uselytė ir kiti mokslininkai tiria Kuršių marių gyvūniją. Jų iniciatyva iš Volgos žemupio čia buvo atvežtas sazanas, iš Štairės Dvinos—sterlė. Karpinė žuvis sazanas Kuršių mariose puikiai aklimatizavosi, pradėjo veistis.

Apie savo dešimties metų darbo vaisius grupė mokslininkų papasakojo knygoje „Kuršių marios“.

Nuotraukoje: biologijos mokslų kandidatas ichtiologas J. Maniukas Kuršių mariose.
V. Rupšlaukio (ELTOS) nuotr.

DEPUTATŲ TARYBINIAI ŽMONĖS

N. Chruščiovas išvyko į Vieną

Gegužės 27 d. TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkas N. Chruščiovas išvyko į Vieną (Austrija), kur jis birželio 3—4 d. d. susitiks su JAV prezidentu D. Kenedžiu.

Pakeliui į Vieną N. Chruščiovas ketina sustoti Ukrainoje ir, pakvietas Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos vyriausybės, — Čekoslovakijoje.

Kartu su N. Chruščiovu į Vieną išvyko TSRS užsienio reikalų ministras A. Gromyko, TSRS ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose M. Menšikovas, TSRS URM kolegijos narys A. Dobryninas ir kiti oficialūs asmenys.

TSRS Ministrų Tarybos Pirmininko N. Chruščiovo ir JAV prezidento D. Kenedžio susitikimų Vienoje programa

ŠEŠTADIENIS, BIRŽELIO 3 D.

12 val. 45 min.—N. Chruščiovo susitikimas su D. Kenedžiu JAV ambasadoje.

13 val. 30 min.—D. Kenedžio surengti pusryčiai N. Chruščiovo garbei JAV ambasadoje.

15 val.—N. Chruščiovo susitikimo su D. Kenedžiu tęsinys JAV ambasadoje.

18 val.—Susitikimo pabaiga. Austrijos prezidento surengti pietūs N. Chruščiovo ir D. Kenedžio garbei.

Visas jėgas pašarų gamybai

Nors labai nemalonu, bet tenka prisipažinti, kad mūsų „Bugailiškių“ kolūkis niekad negarsėjo gausiais derliais. O juk kal nėra daug ir gerų pašarų, jokiū būdu neprimelši iš karvės daug pieno, taip pat nepagaminsi daug ir mėsos. Štai dėl ko man ir norisi šiandien pakalbėti apie pašarus.

Anksčiau dirbau laukininkystėje. O nuo pernai metų pavasario perėjau dirbti melžėja. Prižiūriu 15 karvių.

Iš kiekvienos karvės išpारेigojau primelžti po 2200 kg pieno. Tai nėra dideli išpareigojimai, tačiau jeigu kolūko žemdirbiai aprūpins visuomeninius gyvulius gerais pašarais, juos viršysime.

Kolūko visuomeninės karvės jau ganyklose. Prieš melždama, visuomet stengiuosi pamasažuoti joms tešmenius. O kad pienas būtų švarus, kad kas nors į milžtuvę neįkristų, visuomet kibirą aprišu dvigubu ir net trigubu merliumi. Tai duoda gerą efektą. Kada karvės ganomos arba rišamos, jos ne visada prieina prie vandens. O vandens karvėms niekad neturi trūkti. Jeigu pasitaiko atveju, kad neprivežama joms vandens, tai stengiuosi tada jas nuvesti į upelį ar kur nors kitur.

Kaip gi mums išbristi iš atsilikimo? Kaip gi primelžti daug pieno? Visų pirma, mano manymu, reikalinga pradėti nuo bandos gerinti-

mo. Juk visiems gerai žinoma, kad kolūkyje yra bergždžių ir senų karvių. Jas reikia pakelti produktiviomis karvėmis. O gerą prileauglį gausime tik iš dirbtiniu būdu apseklintų karvių.

Tačiau labiausiai mūsų kolūkyje reikia susirūpinti pašarų gamyba. Juk niekam nebe paslaptis, kad šiais metais pavasarį pritrūkome pašarų. Reikia sėti daug kukurūzų. Tai gera pašarinė kultūra. Tačiau šerlant karves vien silosu, irgi daug pieno neprimelši. Kodėl gi? Visų pirma, silose yra nepakankami kiekiai baltyminių medžiagų. Baltyminės medžiagos labiausiai susikaupusios grūdinėse ir ankštinėse kultūrose, vadinasi, minėtos kultūros turi ir papildyti kukurūzų pašarą. Kolūkyje reikia be kukurūzų taip pat daug sėti grūdinių, ankštinių kultūrų, jokiū būdu nepamirštant puscukrinių ir cukrinių runkelių.

Pas mus kukurūzai beveik jau pasėti. Vadinasi, galima bus tikėtis neblogo derliaus. Taip pat jau baltymingos pasėti grūdines, ankštines kultūras. Tačiau pasėti tai dar ne viskas, reikia kad nereiklia pamiršti ir pasėlių priežiūros.

Karvių fermos vedėju pas mus dirba Jonas Skemudris. Tai darbštus, sąžiningas vyras. Jam vadovaujant, galima būtų pasiekti gana neblogų rezultatų, jeigu kolūko laukininkystės darbuotojai išaugins gausų derlių, sukauptų daug ir gerų pašarų.

P. JASAITYTĖ
«Bugailiškių» kolūko karvių melžėja

Skubiai taisytina

KOLŪKIŲ laukuose pats darbuotojas. «Vėžionių» kolūkyje skubama užbaigti kukurūzų sodinimą. Ir štai netikėtai sugedo traktorius. Traktori-

BRANGINKIME LAIKĄ

nės brigados brigadininkas V. Laucius skuba į Kupiškio MMS pagalbos.

—Broliukai, gelbėkite! — sako jis dirbtuvių vedėjui Aloyzui Urbai. — Nutrūko santabos varžtas.

— O savo geležies ar atsivežei?

— Bet tiek gi varžtui geležies nereikia, tik gramais. — įtikinėja Laucius.

— Nesvarbu. Rytoj atsivežk geležies, o šiandien jau nesuremontuosim.

Taip pažįame darbų įkarštyje daugiau kaip parą dėl menkiesio prastorėjo traktorių. Panašius faktus pasitaiko dažnai ir kituose kolūkiniuose. Dėl menkiesio teko galvoti nemaža laiko «Atelies», «Aukštaičių» kolūkių mechanizatoriams.

Ag. D. VIRBIOTĖ

VIENI DIRBA, O KITI...

**„PALANGOS“
KOLŪKIS**

TRAKTORIAI GENDA

Visuose rajono kolūkiuose šiuo metu verda sėjos darbai. Dirba, stengiasi užbaigti sėją ir „Palangos“ kolūkio žemdirbiai.

Netoli kolūkio kontoros yra dar iš rudens aparti žemės plotai, skirti kukurūzų sėjai. Nebuvo pamiršti šie plotai ir pavasarį. Jie vėl buvo aparti, patrešti, nuakėti. Traktorininkas Jonas Giedrys pasišovė išauginti gerus kukurūzus, kaip niekad.

— Perna iš ha tegavome vos po 380 cent žaltosios masės, o šiemet tokiu derliumi jokiū būdu nepasitenkinsime, — sako Jonas Giedrys, jau dešimt metų dirbantis kolūkyje traktorininku.

Kas liečia traktorininką Joną Giedrį, tai apie jį galima atsiliepti tik teigiamai. Tačiau yra ir daugiau kolūkyje traktorininkų ir mechanizatorių.

— Ką gi padarysi, sugedo A. Stuko traktorius ir viskas, — sako kolūkio pirmininkas Lionius Bardauskas.

Tai — nepasiteisinsimas. Kolūkio traktorininkai sumanūs, darbštūs vyrai. O jeigu genda traktoriai, tai, reikia tiesiai pasakyti — kalti kolūkio vadovai, nesugebėję gauti tinkamų traktorių remontul dalių.

Kolūkyje numatyta kukurūzais apseiti 45 hektarus. Žymi jų dalis jau apseita. Tačiau ar galės tie kukurūzai išaugti iki pieninės-vaškinės brandos, jeigu tik dabar sėjami? Nors kolūkyje gerai žinoma, kad silosas, pagamintas iš teisingai augintų kukurūzų su pieninės-vaškinės brandos burbuolėmis, valdina lemiamą vaidmenį ne tik šeriant gyvulius žiemą, bet leidžia atsakyti nuo nelabai derlingų ir brangiai atsielnančių vienmečių žolių. Be to, reikia visuomet prisiminti, kad pats didžiausias kukurūzų derlius iš hetaro dar nėra geriausias pašaras. Galima gauti labai daug žaltosios kukurūzų masės, bet galima neturėti iš jos pilnaverčio pašaro. Tačiau „Palangos“ kolūkio vadovai, matyt, nesiekia išauginti daug ir gerų pašarų, nes jie tik ką pradėjo kukurūzų sėją. Kukurūzų sėjėjos Janė Jonuškevičienė, Bronė Štekytė, Emilija Janilonytė, Stefa Giedrienė gerai padirbėjo, tačiau kolūkio vadovai anksčiau galėjo jas organizuoti į darbą, ir galima būtų buvę tikėtis kur kas geresnio derliaus. Blogai, kad kukurūzų sodinimui nepadidodama technika. Tas pats atsitiks ir su jų priežiūra.

CUKRINIAI RUNKELIAI PASĖTI IR PAMIRŠTI

Kaip žinoma, cukriniai runkeliai sėjami kartu su ankstyvosiomis kultūromis. Jų sėja „Palangos“ kolūkio žem-

dirbiai iš pat pavasario susirūpino. Štai dėl ko kolūkyje jau pasėti cukriniai runkeliai. Traktorininkas Alfonsas Stukas iš Tatkonių kaimo gerokai pasidarbavo ruošdamas sėjai žemę.

— Kas gi daroma dabar su cukriniiais runkeliais?

Kolūkio pirmininkas Lionius Bardauskas sako:

— Pasėjome, o toliau žiūrėsime...

Ar gi tai teisinga pažūra? Ne! Pasėti cukrinius runkelius, tai dar nereiškia, kad juos galima palikti ramybėje. Pirmaujančių kolūkių žemdirbių darbo praktika parodė, kad, praėjus po cukrinių runkelių sėjos 4—5 dienoms, juos būtina nuakėti lengvomis akėčiomis. Ten, kur sklypeliai siauri, galima akėti įstrižai eilių, o didesniuose plotuose — skersai eilių. Be to, kol dar cukriniai runkeliai nesudygę, reikia dirvą du kartus purenti. Tai duoda kur kas geresnį derlių. Tačiau kol kas „Palangos“ kolūkyje to dar nedaroma.

O KAIP GI SU KITOMIS KULTŪROMIS?

Vasarinių kultūrų pasėta tik pusė. Taip pat grūdinės, ankštinės kultūros irgi laukia savo eilės, nors pirmaujančiuose rajono kolūkiuose šios kultūros jau sudygę. Šiuo metu „Palangos“ kolūkyje sodinamos bulvės. Laukuose ypač gerai dirba pirmoji brigada, kuriai vadovauja brigadininkas Linas Burakas. Tačiau reikia atkreipti dėmesį į tai, kad kai kuriuose plotuose neprisilaikoma agrotechnikos reikalavimų. Juk gerai kolūkio vadovams žinoma, kad uždelsus bulvių sodinimą iki gegužės pabaigos, derlius sumažėja 24,5

centnerio iš hektaro. Paspartinti bulvių sodinimą ir jį baigti šiomis dienomis yra vienas svarbiausių uždavinių „Palangos“ kolūkyje, norint išauginti gerą bulvių derlių. Be to, reikia nepamiršti, kad vidutinio sunkumo prēmoliuose bulves reikia sodinti ne giliau kaip 5—7 cm. Lengvesniuose dirvožemiuose galima bulves sodinti iki 12 cm gylio.

Linai — irgi ankstyvoji kultūra. Tačiau į šią kultūrą kolūkyje nekreipiamas rimtas dėmesys. Linas teapsėtas trečdalis jlems skirto ploto.

— Neturime žmonių, — sako kolūkio pirmininkas. — Už tai ir vėluojame.

Dalnai kolūkio pirmininkas teisus. Pavyzdžiui, Rimas Šilinis labai retai kada išėina į darbą. Nors jis jaunas, stiprus vyras, neseniai baigęs septynmetę mokyklą, bet darbo vengia kiek begalėdamas. Tokia pat yra jauna mergina Reda Uidukytė. Ypač blogai atsiliepa kolūkiečiai apie jauną merginą Danutę Štekytę. Nors jos sesuo Bronė kolūkyje žinoma kaip geriausia ir sąžiningiausia kolūkietė, tačiau sesuo Danutė tuo nepasizymėjo ir nepasizymi.

Linų, bulvių, vasarinių kultūrų, o taip pat kukurūzų sėja „Palangos“ kolūkio vadovai turi rimtai susirūpinti. Juk visiems gerai žinoma, kad geriausi sėjos terminai jau baigiasi. Šios dienos yra lemiamos, norint išauginti gausų visų kultūrų derlių. O tai kolūkio vadovai turi visuomet atsiminti!

K. LAUŽIKAS

Korespondentų posto narys

R. LAUCIUS

Redakcijos neatsitainio žemės ūkio skyriaus narys, LKP rajono komiteto instruktorius

VI. JASINSKAS

(«Stalino keltui» koresp.)

MIESTE IR KAIME

Broliškų respublikų gamyklos — mums

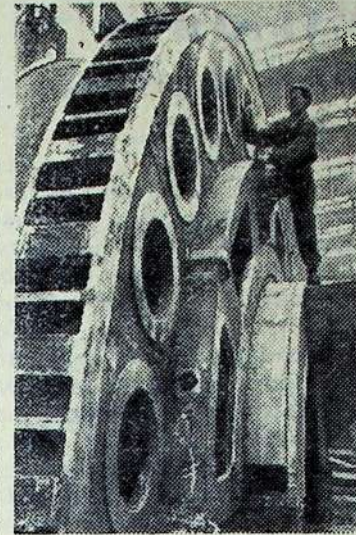
Diena iš dienos vis gerėja susisiekimas su atskirais mūsų rajono kampeliais. Visais keliais kursuoja patogūs keleiviniai autobusai. Keleivių patogumui miesto ribose kur-

suoja lengvieji „taksi“.

— Seniau, reikalui esant, reikėdavo važiuoti arkliu arba pėsčiam eiti, — kalba pagyvenę kolūkiečiai. — O dabar keleiviniu autobusu atvažiuoji greitai ir patogiai. Nebereikia su pakeleivingomis mašinomis trankytis.

Dar didesniai mūsų rajono dirbančiųjų patogumui, kelių eksploatacijos ruožais RTFSR gavo naują kelevinę automašiną. Tai ištaigingas „PAZ-652“ markės autobusas. Jame yra 23 sėdimos vietos keleiviams. Ateltyje tokių puiklių kelevinių automašinių mūsų kelių eksploatacijos ruožas gaus dar daugiau.

V. MASILIONIS

LENINGRADAS.
Metalo gamykloje baigiama gaminti trečia hidraulinė turbina, kuri bus pasiūsta į Bratsko HES. Ši 225 taksantčių kilovatų galin-gumo mašina yra pati stambiausia pasaulyje. Jos darbo rato diametras 5,5 metro ir sveria 120 tonų.

Nuotraukoje: šlifotojas V. Naimušinas patikrina turbinos dangčio angas.

Statybos „Mituvos“ kolūkyje

Kolūkio valdyba kruopščiai rūpinasi gyvulininkystės vystymu. Ji puikiai supranta, kokią didelę reikšmę gyvuliams turi šiltos, tinkamos patalpos. Kad ateltyje kiaulėms neberekėtų žiemoti šaltose patalpose, kolūkyje statoma moderni kiaulidė dėl 40 paršavedžių kiaulių. Statybos darbus atlieka mūsų rajono tarpkolūkinė statybos organizacija „Pergalė“. Šaunūs statybininkai, vadovaujami darbų vykdytojo Juliaus Vilko, išbetonavo kiaulidės pamatus ir dabar mūrija sienas.

L. VENGRYS

KAIP PASĖSI, TOKI IR DERLIŲ TURĖSI

„Tiesos“ kolūkio žemdirbiai šiais metais įsipa-reigojo pasėti 262 ha grūdinių kultūrų, pasodinti 38 ha kukurūzų, 48 ha bulvių, po 20 hektarų cukrinių ir pašarinių runkelių. Kol šie darbai buvo sprendžiami popieriuje, viskas atrodė gerai. Kolūkiečiai tikėjosi, kad laukuose darbas taip pat vyks sparčiai ir organizuotai. Deja, kas taip galvojo — labai apsiriko. Pavasario laukų darbai kolūkyje vykta lėtai, neorganizuotai.

— Kaip gi nevyks lėtai sėja, jeigu darbas pradodamas tik dienai įpusėjus, — pasipiktinę kalba sąžiningi „Tiesos“ kolūkio žemdirbiai. — Drausmės pas-

mus visai nebėra. Vieni gados brigadininko Petro dirba, o kiti tuo metu aly Žalinkovičiaus nerūpestin ir degtinėle pas V. Balai-šį maukia, jo žmonos Al-ta, kad kukurūzams išvež-donos varduves švenčia. tas mėšlas nubjo veltui?

Taip, tai tiesa. Lauki-ninkystės brigadininkų kai kurie kolūkiečiai visiškai domisi pavasario laukų darbų kokybe, sėjos eiga. Mehanizatoriai, neįveda-nišovos nesidomi kaip vyksta sėja, nepadedabrigadininkams sudrausti su-žulėjusių tinginių.

Į kukurūzams skirtus plotus mėšlą išvežė prieš mėnesį laiko, bet aparti — pamiršo. Neapartą mėš-lą lietus išplovė taip, kad ant dirvos liko vienišiau-dai. Savaimo aišku, iš to-sėjos. Juk taip pasėjus, kio mėšlo jokios naudos nėra. Kuo paaiškinti tokį der-nios laukininkystės bri-

V. AUKŠTUOLIS

Liaudies ūkio tarybos centriniame projekta-vimo-konstravimo biure neseniai pradėjo dirbti pramoninės estetikos grupė, kurios uždavinys — rūpintis gamybos kultūra. Grupė šiuo metu ruošia technines rekomendacijas pramonės įmo-nėse išleidžiamoms gaminiams apipavidalinti. Kauno Stepo Žuko vardo taikomios dailės technikumui auklėtinė Živilė Leparskytė jau paruošė spalvinius derinius beveik visoms respublikoje išleidžiamoms žemės ūkio mašinoms. Pilkos spalvos kullamasias, plūgas, kratytuvus, transporterius kolūkių laukuose netrukus pakeis švelnių, suderintų spalvų mašinos. Grupės vadovas B. Paškevičius ir vyr. inžinierius A. Gamzinas dirba prie elektros suvirinimo įren-gimų gamyklos cecho apdailos projekto. Ateltyje grupė išauga į techninės estetikos institutą.

Nuotraukoje: pramoninės estetikos grupės vadovas B. Paškevičius ir dailininkė Ž. Leparskytė ruošia projektą žemės ūkio mašinų apipavidalinimui.

B. Bučelio (ELTOS) nuotr.

TEGUL BUROKAS PASIIMA KRYŽIŲ

Neseniai Palėvenėse apylinkėse klerikalai pakėlė didesnę triušmą, kada žaidėlių sėpusbrolis Petras Graičiūnas, jo lygi triušmą, kada žaidėlių sėpusbrolis Petras Graičiūnas tynmetės mokyklos moksleiviai (iš Pajuodupės kaimo), buvęs V. Lukšys, V. Simonavičius, E. smetoninis puskarininkis Juo-Kirda ir V. Simonavičius prikalbė prie Maldiniškio autobu-šius, Marcinkėvičius ir kt. Ku-šų sustojimo vietos esančio nigai ir žudikai, susėdę už kryžiaus skelbimą. Bažnytinin-vieno stalo, rado bendrą kal-kai tvirtino, kad tas kryžius bą. Kelias dienas vyko ši pu-turi didelę architektūrinę ta. O sukrypusios bežemių, reikšmę, iškilmingai pašven-tintas aukštų bažnyčios dva-se viešpatavo skurdas, vargas, siškių, pripažintas beveik ste-buklingu.

Mes ir norime apie to kry-šiaus atsiradimą pakalbėti. Dabar ne vienas apylinkės vyras amžiaus žmogus pa-1943 metų vasara. pasakoja jaunesniems, kaip Vokiškieji fašistai ir jų tar-žudikai, talkininkaujant kleri-nai—lietuviškieji buržuaziniai kalams, žudė geriausius apy-nacionalistai, jausdami artė-linkės žmones, kėlė kruvinas jantį galą, siuto iš pas-puotaa. Tokios kruvinos puo-kutiniųjų. Apylinkėje sušau-tos liudininkas ir išliko šie dyti niekuo nekalti vietos kryžius. Nenuostabu, kad apy-gyventojai Povilas ir Kazys linkės gyventojai šio kryžiaus Lukšiai, Kazys Totoris, Petras taip pat nekentė, kaip ir Gaidimauškas, Stasys Muraus-ji pastačiusių, nekentė kaip kas ir kiti. Žudikai ieškojo iš-fašizmo, kaip juodosios, dar-sigėlobijimo už padarytas pik-tadarybes bažnyčioje, pas die-čiomis nužymėtos, praieitias. vą. Dievo vardu apylinkėje bu-Teisingai kalbama Palėvenėse vo statomi kryžiai. Tuo laiku apylinkėje: „Tegul Burokas pa-Maldiniškio buožės M. Buroko siima kryžių ir pasistato savo iniciatyva buvo pastatytas ir kiemo. Mes nepakęsim, kada minimas kryžius. viešoje vietoje stypso fašisti-nių žudikų ir jų padlaičių pa-ziniai nacionalistai pavertė laimintas stabas“.

I. RAGAUSKAS
P. LISAS

Kryžiaus šventinimą buržua-ny žudikų ir jų padlaičių pa-ziniai nacionalistai pavertė laimintas stabas“.

I. RAGAUSKAS
P. LISAS

gai, pagarsėję kupiškėnų žu-Palėvenės apylinkė.

„Rekordininkai“ KAI PASIRODO KAULAKYS

M. Melnikaitės vardo kolūkyje pats darbu įkarštis: kolūkiečiai užbaigia paskutiniuosius sėjos darbus, kiekvieną dieną skubą į laukus prižiūrėti pasėlių, jų purenti. Kartu su visais skuba ir Balys Šližauskas.

Jau kelinti metai Vytautas Kaulakys «Aukštupėnų» kolūkyje dirba vet. techniku. Čia jis dirbo ir artėlis dirbtinio galvijų apskaitinimo punkte. Bet tuo laiku dauguma visuomeninių karvių likdavo bergždžios.

— Nebuvo, kaimynėli, atsitikimo, kad mūsų vet. sanitaras atliktų sąžiningai savo darbą.—porina kolūkiečiai.—Ir kaip gi jis gerai dirbs, jei už pusę litro gali jį nuvesti nors į pasaulio kraštą.

Ypač Kaulakio vengia kolūkio arkliai. Pamatę jį, sprunka į šalį, kanopomis rausia žemę. Mat, gyvūnėliai ir tie žino, kad jeigu pateks į jo nagus, kails bus gyviems nuluptas. O Kaulakys tą padaryti moka, juk jis—specialistas.

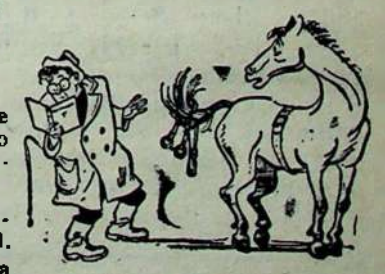
Vytautas Kaulakys gyvena Kupiškėje. Kolūkyje pasirodo tik tada, kai javeia pas kolūkiečius gėrimo, arba kai už puslitį prižada miesto gyventojams išnuomoti kolūkio arkį. O vargšas arklielis, patekęs į šio specialisto nagus, greitai padžiūna kojas.

kas, tik ne į laukus, ne prie visuomeninio darbo, bet į savo asmeninę dirbtuvėlę. Jis—stalius privatininkas.

— Apipelijo Šližausko sąžinė,—dažnai kalba kolūkiečiai.—Pasodybinį sklypėlį, ganyklą karveli tai moka iš kolūkio imti, o darbe—nesulauksi.

Neatsilieka nuo Šližausko ir Juodžių kaimo kolūkietis Jurgis Stukas. Jis šlals metais kolūkiniam darbe tikrai pasiekė «rekordą»—išdirbo net.. pusę darbdienio. Stukas—sluėjas privatininkas.

V. ŪSORIS
P. SABALIAUSKAS

Neseniai Vilniaus Akademiniame dramos teatre rampos šviesą išvydo J. Marcinkėvičiaus dviejų dalių herojinė poema «Kraujas ir pelenai».

Nuotraukoje: scena iš spektaklio.

V. Bražo (ELTOS) nuotr.

sidarė net už Maskvos, tiksliau—Gorkio mieste. Iš ten jis grįžo su pilnomis kišenėmis rublių. Net 40 tūkstančių rublių atsivežė! Štai kodėl tarp obelų sužvilgo naujūtelaitė raudonos spalvos lengvoji mašina „Moskvičius“. O greit po to jo transporto ukis dar labiau pasipildė: prie „Moskvičiaus“ sužvilgo ir naujūtelaitis motociklas „Izas“.

Įdomu, kodėl Motkevičius nenorejo parduoti Skardžiui sodo už 10 tūkstančių rublių, o Pukėnui atidavė už 5000? O ar gi nežinojo šis kolako vadovas, kad spekuliantams kolakio obuolių parduoti negalima.

—Kvepia kažkuo tai...—naujūtelaitis sako kolakiečiai.

—Kvepia tūkstančiais,—sako kiti Pukėno kaimynai.

Is tiesų, juk niekur Antanas Pukėnas nedirba, tai iš kur gi pas jį pinigai, iš kur „Moskvičius“, „Izas“?

Dar labiau keista, kai žinai, kad Pukėnas sugebėjo nusipirkti leng-

Feljetonas

„Moskvičius“ iš... obuolių

Patėsi Antanas Pukėnas tyg ant už tai jam priskaitomi darbdie-mielių. Gal būt, jam tik gulbės pieno betrako.

—Aš apylinkės pirmininkas, ir man visi keliai atduri!—kalbėdavo jis, nurijęs vieną kitą gramelį.

Tačiau vieną sykį sprogo... Iš Palėvenės apylinkės DŽD Tarybos pirmininko pareigų lėkte išlektė, tyg iš patrankos.

—Jūs ne pirmininkas, bet spekuliantas!

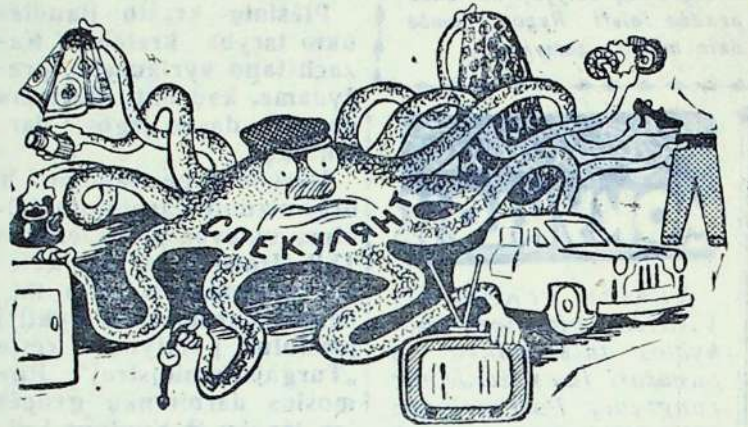
Ir dabar dar prisimena Pukėnas šiuos žodžius. Bet kas jam tie žodžiai, kada kišenė pilna!

Buvo auksinis ruduo. Sodai lažo raudonskrusčiais obuoliais. Matė tai Pukėnas, ir vos širdis jam iš džiaugsmo nesprogo.

—Pirmininke, tavo panosėje auksas, o tu jo nematai,—kartą pasakė jis „Aukštaičių“ kolūkio pirmininkui Algiiui Motkevičiui.—Abu kartu dirbome, gal sakau, ir vėl susitarsime. Kai tu buvai apylinkės Tarybos sekretorius, o aš pirmininkas, juk susitardavome. Dabar tu kolūkio pirmininkas, o aš, mat, eilinis, tai gal nebenorėsi nei kalbėti?

—Neužmirštu aš gerų žmonių...—pasakė kolūkio pirmininkas A. Motkevičius.

Kas tiesa, tai tiesa. Pukėno Motkevičius niekada, neužmiršta. Dar ir dabar Pukėnas gyvena kolūkiui priklausančiame pastate, prie kurio yra didžiulis sodas, nors kolūkinėje gamyboje jo niekad nepamatysi. Tą sodą saugo kolūkio pirmininko tėvas J. Motkevičius,

šiuos obuolius išdalinsiu kolūkiečiams, neturintiems sodų!—pareiškė kolūkio pirmininkas.—Gali važiuoti, iš kur atvykęs...

Deja! Kolūkiečiai nei matyti nematė tų obuolių. Kur jie matys, jei po keletos dienų į kolūkio ha-są įplaukė 5000 rublių (senais pinigais). Kas gi tuos obuolius nu-pirko?

—Vešk juos, Pukėnai, kur tik širdis geidžia... Tik, žiūrėk, dykai neatiduok.

Nusiramdęs MMS automašina, vieną dieną Antanas Pukėnas at-

vą automašina, motociklą, bet ne-kaip nesugeba karvei įsigyti gran-dinės, kuri dieną dienas taisyvai sau braido po kolūkio pase-lius.

—Pirmininkas Motkevičius sa-vo bičiulio net nedirba įspėti, su-drausti,—kalba kolūkiečiai.

Spekuliantas Antanas Pukėnas gyvena gerame, kolūkiui priklausančiame, pastate, tuo tarpu sąžiningai dirbantis kolūkietis J. Čer-niauskas su mažais vaikučiais turi vargti pusrūsyje.

Kur pirmininko sąžinė? Kur gi apylinkės vadovai?

L. LUKŠYS
P. AUGULIS

● Pirmus metus „PALANGOS“ kolūkio paukščių fermoje dirba Ona Pedišienė. Ji prižiūri 260 vištų ir iš kiekvienos dėdekės per metus išpareigojo surinkti po 80 kiaušinių. Duotą žodį ji garbingai vykdo. Šiuo metu Ona Pedišienė iš kiekvienos dėdekės jau surinko po 62 kiaušinius.

A. BLIEKA

● Nors Jonui Mikonui dar tik septyniolika metų, tačiau kolūkiniam darbe jo neaplenksi. Praėjusiais metais „Gegužės Pirmosios“ kolūkyje jis buvo vienas iš darbščlausių. Šiemet Jonas Mikonis taip pat žengia pirmųjų gretose. O jaunos, darbščios rankos kolūkyje labai reikalingos.

J. PUKYS

KORESPONDENTO

DARBO PLANAS

Birželio mėnesį kolūkių žemdirbiai įtemptai kovoja už gausų šių metų derlių. Geri šeimnininkai kruopščiai prižiūri pasėlius, juos akeja, purena. Draugai korespondentai, savo dėmesį kreipkite į tai, kaip jūsų kolūkiuose, užbalgus sėja, prižiūrimi grūdinių kultūrų pasėlių plotai, o taip pat cukrinių runkelių, bulvių, kukurūzų ir kitų daržovių pasėliai.

Šiats metais mūsų rajono kolūkiuose turėjo būti žymiai padidinti grūdinių kultūrų, kukurūzų, cukrinių runkelių pasėlių plotai. Nuo pat pirmųjų pasodinimo dienų cukrinių runkelių, kukurūzų pasėliai turi būti kruopščiai prižiūrimi. Jūsų laiškuose redakcijai turi atsispindėti, kaip geriausi kolūkių mechanizatoriai pavaduoja dešimtis darbo žmonių rankų, mechanizuotu būdu prižiūri, augina cukrinius runkelius, kukurūzus.

Šis mėnuo—jau lemiamas kaupiant ir auginant pašarines kultūras. Rašykite, kas daroma, kad būtų pagaminama daugiau siloso, kaip ruošiamasi ankstyvojo siloso gamybai, kaip pasirengta ir kaip vyksta šienapiūtė.

Birželis—paskutinis šių metų pirmojo pusmečio mėnuo. Daugumoje rajono kolūkių dar silpnai vykdomi prisimtieji išipareigojimai pieno ir mėsos gamyboje. Daugiau rašykite apie pirmūnus, apie paprastus darbo žmones, kaip jie dirba, kad būtų išauginamas gausus derlius, kad dar daugiau būtų pagaminama gyvulininkystės produktų. Nepamirškime, kad baigiantis šiam mėnesiui, o tuo pačiu ir pirmajam pusmečiui, visi išipareigojimai gyvulininkystės produktų gamyboje turi būti įvykdyti ne mažiau kaip 50 proc.

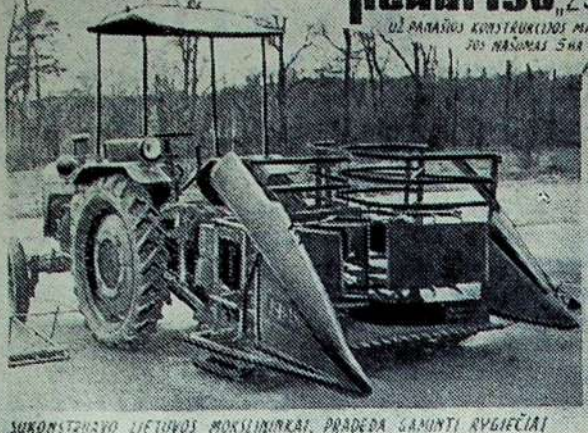
Artėja TSKP XXII ir Lietuvos KP XIII suvažiavimai. Darbo žmonės šias įžymias datas sutiks naujomis gamybinėmis dovanomis. Rašykite, kokias darbo dovanas ruošia jūsų kolūkio žemdirbiai, žmonių dirbantieji.

Draugai korespondentai, rašykite ir siūlykite, kas reikia daryti, kad turtingas būtų mūsų kolūkių hektaras, kad būtų išnaudamos visos galimybės žemės ūkio produktų gamybai padidinti.

„Stalino keltū“ redakcija

3 kartus lengvesnė

Traktorinė vertikali pėdarišė „ZSB-18“

SUKONSTRUAVO LIETUVOS MOKSLININKAI, PRADĖDA GAMINTI RYGIČIAI

ŽEMĖS ŪKIUI —

PIRMARŠĖ TECHNICA

Šią mašiną sukonstravo Lietuvos žemės ūkio mechanizavimo ir elektrifikavimo mokslinio tyrimo instituto specialistų grupė, vadovaujama laboratorijos vedėjo K. Kadziausko.

Naujoji pėdarišė yra daug pranašesnė už dabar gaminamas darbiausias nuėmimo mašinas. Ji yra labai nafti — per pamainą ja galima nu-piauti apie hektarus grūdinių kultūrų. Mechanizatorius, pakabinęs mažą traktorius „DT-20“ priekyje, dirba vienas, gali pradėti piauti javus iš bet kurios vietos — iš lauko krašto ar vidurio.

Nupiauti javai statmeni rišami į pėdus ir tik po to suguldomi ant ražienų. Todėl pūties metu išbyra mažiau grūdų.

Traktorinę vertikalią pėdarišę, pirmą kartą sukonstruotą mūsų šalyje, netrukus pradės loisti Rygos žemės ūkio mašinų gamykla.

MOKYKIME VAIKUS MOKYKLOJE - INTERNATE

Mokykla-Internatas ruošia visapusiškai išlavintus, išsavinusius mokslo pagrindus, kultūringus, sąmoningus ir aktyvius komunistinio statytojus. Čia sudaromos reikiamos sąlygos mokytis, dirbti, praleisti kultūringai laisvalaikį, ilsėtis. Mokykloje-Internate ugdomos aukštos moralinės savybės, užtikrinamas tinkamas fizinis bei estetiškas auklėjimas, mokyklos-internato veikla grindžiama su visuomenei naudingų darbų.

Į mokyklą-Internatą priimami mokiniai, sutikus jų tėvams arba globėjams. Pirmoje eilėje priimami vienišų motinų, karo ir darbo invalidų vaikai, našlaičiai, taip pat vaikai tų tėvų, kurie šeimoje negali užtikrinti normalių mokymosi ir auklėjimo sąlygų. Mokykloje-Internate mokiniai gauna pilną valstybės išlaikymą. Mokestis už vaikų išlaikymą skaitomas nuo tėvų mėnesinio atlyginimo. Atleisti nuo mokesčio gali rajono DŽDT vykdomasis komitetas. 1960—61 mokslo metais iš 120 mokinių 50 proc. buvo visai atleisti nuo mokesčio už mokslą, o likusiai didesnei daliai mokestis sumažintas pusiau.

Mokinių tėvams pageldaujant, mokyklos direktoriaus leidimu, jie kiekvienu momentu gali pasimatyti su tėvais arba globėjais, o taip pat mokyklos vadovybė, tėvams pageldaujant, vaikus gali išleisti į namus sekmdieniais, švenčių bei atostogų dienomis.

Sekantiems 1961—62 mokslo metais mokiniai į mokyklą-Internatą bus priimami: į I-ją klasę 7—8, į II-ją 8—9, į IV-ją 10—11, į V-ją 11—12 metų amžiaus.

Pareiškimus dėl vaikų priėmimo į mokyklą-Internatą tėvai ar globėjai paduoda mokyklos direktoriaus vardu iki 1961 m. liepos mėn. 31

STALINO KELIU

4 psl. 1961 m. gegužės 31 d.

1. Gydytojų pažymėjimus:

- iš tuberkuliozinio dispanserio,
- iš odos-veneriųjų ligų dispanserio (grybelis, Vasermano reakcija),
- aklių gydytojo (trachoma, kitos aklių ligos),
- nosies ir gerklės tepinėlio analizės — difterito bacilų nešiojimui nustatyti,
- rajoninio epidemio-ologo pažymėjimą apie tai, kad dviejų savaičių laikotarpyje, aplinkoje, kurioje gyvena vaikas, nebuvo susirgimų infekcinėmis ligomis.

- Gimimo pažymėjimo nuorašą.
- Pažymėjimą apie šeimos sudėtį.
- Šeimos narių pažymėjimus iš darboviečių, o pensininkų — iš socialinio aprūpinimo skyriaus apie jų gaunamo atlyginimo ar pensijos dydį. (Kolūkiečiai pristato kolūkio valdybos išduotą pažymėjimą apie šeimos narių gautą atlyginimą už praėjusius ketvirtus metus, pervedus visas pajamas į piniginę vertę).
- Mokslo pažangumo pažymėjimą.
- Charakteristiką iš mokyklos.

Gavus pareiškimus iš tėvų, mokyklos-Internato vadovybė praneš tėvams arba globėjams, kur ir kada dirbs priėmimo komisija. Kiekvienas tėvas ar globėjas vaiką iš mokyklos-Internato vėlada gali atsilygti pagal pareiškimą.

1961—1962 mokslo metais Kupiškio mokykloje-Internate dirbs I—V klasės. Todėl tėvams jau reikėtų pagalvoti, kur ir kaip mokysis, gyvens sekančiais mokslo metais jų vaikai. Kupiškio mokyklos-Internato klasės laukia naujų mokslievių.

A. GRIZAS

Kupiškio mokyklos-Internato direktorius

Rajono MOKYKLOS

VLADO REKAŠIAUS Vardo vidurinės mokyklos futbolininkai šį pavasarį jau sužaidė eilę rungtynių. Pats pirmasis susitikimas buvo su mūsų miesto jaunių komanda. Nors šias rungtynes moksleiviai ir pralaimėjo, bet dėl to nenusimnė. Jie dar daugiau ruošėsi, treniravosi. Kruopštaus darbo rezultatai paaiškėjo rungtynių su Kavarsko komanda metu. Šį susitikimą mūsų moksleiviai laimėjo rezultatu 7:1. Visai neseniai Vlado Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos futbolininkai buvo nuvykę į Švenčionis. Susitikimą su vietos moksleivių komanda jie laimėjo santykiu 8:0.

Neseniai VLADO REKAŠIAUS Vardo vidurinės mokyklos matematikai, vadovaujami mokytojos V. Dauksaitės, suruošė vakarą. Jo metu buvo šokami įvairūs šokiai bei žaidimai. Žaidimų laimėtojai galėjo išbandyti laimę „laimės sulinyje“.

VLADO REKAŠIAUS Vardo vidurinėje mokykloje įvyko tarptautinės lengvosios atletikos varžybos, kurios tęsėsi dvi dienas. Daugiausia taškų surinko Xc klasės lengvaatlečiai. Jiems ir atiteko pereinamoji taurė. Individualiai imant, trikovėje pajėgiausias buvo A. Šamšonas. Iš mergaičių tarpo geriausias rezultatus pasiekė R. Purtylytė ir J. Juodelytė.

V. DARELA

Nuo baismės nepasislėpsi

Feliksas Kimeklis už nepažangumą buvo pašalintas iš Salų žemės ūkio techniku. Tačiau jis nenusimnė:

— Pasaulis platus, paklajosiu, laisvai pagyvenčiu! Ir vaikinai patraukė į Vilnių, paskui atslrado Kaune, dar vėliau Panevėžyje, visą respubliką išmairė. Pagaliau vieną dieną jis pasirodė ir Kupiškio mieste. P. Pajarsko gatvėje pamatė piliulį A., kurio rankose buvo rankinukas. Nėko nelaukdamas, perėjėnas šoko ir iš rankų išplėšė rankinuką.

— Laikykite vaglį, — pasigirdo šaksnis. Vagišius leidosi bėgti. Įvykl matė drg. drg. Aloydas Krasauskas, Zenonas Didžiulis, Sofija Zeimantaitė ir kiti puolė į vylis ir vlesbutyje sulaukė. Šie žmonės pasitelgė teisingai ir garbingai, jie sulaukė jau nebe pirmą vagystę padariusį žmogų.

Feliksas Kimeklis, dar beslomo-kydamas Salų žemės ūkio techniku, pradėjo vagiliauti. Ypač geras jo taktininkas buvo Romas Kavalauskas, kilęs iš Skodinių kaimo. Pastarasis irgi buvo priverstas palikti technikumą. Kad Romas Kavalauskas pasuko nusikalstamu keliu, daug kuo kaltos motina ir senelė, auginusios vaiką. Jos niekad nesmerkėdavo vaikiną, nors gerai žinojo, kad jis vagiliauja, daro nusikaltimus.

— Mūsų sūnelis taip nedaro, — teisingavo savo sūnų prieš kaimynus. — Jis toks geras ir pamokytas, — girdavosi jos kaimynams, girdint jau žinomam vagiliui.

Minėti vaikinai — dar jauni. Jie teturi tik po 16 metų. Iš jų dar gali išaugti geri, dori žmonės, bet tam reikia įdėti daug pastangų. Ypač jais turi susirūpinti tėvai, kaimynai, visuomenė.

— Reikia, kad jie dirbtų, — sako kaimynai.

Teisingai jie kalba. Nuo šito reikia ir pradėti.

V. SARAPINAS

Milicijos darbuotojas

Plėšiniai laukia darbininkų

Plėšinių krašte, Kustana-jaus srityje, išsiplėtė didelės aliuminijaus gamyklų statybos.

Plėšinių krašto liaudies ūkio taryba kreipėsi į Kazachstano vyriausybę, prašydama, kad būtų skiriama daugiau darbo jėgos, darbininkų.

Vyriausia persikėlimo ir organizuoto darbininkų telkimo valdyba prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos kviečia gegužės—birželio mėnesiais darbininkus vykti į plėšinius, į statybos trestą „Turgajaliuministroy“. Pirmosios darbininkų grupės jau išvyko iš Vilniaus į didžiulias plėšinių krašto statybas.

Darbininkai aprūpinami nemokamu pravažlavimu, dienpinigiais, vienkartinė persikėlimo pašalpa, bendrabučiais, o taip pat sudarytos visos sąlygos dėl sėkmingo darbo, gero užmokesčio.

Norintieji vykti į plėšinių krašto aliuminijaus gamyklų statybas kreipiasi pas Vyriausios persikėlimo ir organizuoto darbininkų telkimo valdybos prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos įgaliotąjį Rokiškis, rajono vykdomasis komitetas.

M. IVANOVAS

Vyriausios persikėlimo ir organizuoto darbininkų telkimo valdybos prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos vyriausias inspektorius

Vilniuje įvykusioje pirmoje respublikinėje estradinių kolektyvų apžiūroje dalyvavo 16 geriausių kolektyvų iš miestų ir rajonų.

Nuotraukoje: Anykščių kultūros namų estradinis kolektyvas. Jis rajonų centrų ir kaimo vietovių estradinių kolektyvų tarpe užėmė pirmąją vietą.

V. Bražo (ELTOS) nuotr.

Trisdešimt devintąsias V. I. Lenino vardo pionierių organizacijos metines iškilmingai paminėjo ANTAŠAVOS septynmetės mokyklos pionieriai ir moksleiviai. Ta proga jie susitiko Sypsalos pillakalnyje su DIDŽ-PRŪDELIŲ septynmetės mokyklos moksleiviais. Po iškilmingų raportų vyko meninė dalis, sportinės varžybos ir draugiški šokiai.

Z. KLAŠČIŪTĖ

Redaktorius S. ZAUKA

RAJONO VYR. DARBU VYKDYTOJO STATYBOS BARUI

SKUBIAI REIKALINGI:

betonuotojai, mūrininkai, tinkuotojai, dailidės, pagalbiniai darbininkai. Dėl sąlygų kreiptis į statybos baro raštinę: Kupiškis, Gedimino 39 arba telefonu 87. Viengungiai aprūpinami bendrabučiu.

K. t. „AUŠRA“

«STEBUKLINGOJI», birželio 1 ir 2 d. d.
«400 SMŪGIŲ», birželio 3 ir 4 d. d.
«GELBĖKITE MŪSŲ SIELAS», birželio 6 ir 7 d. d.
«SAULĖTOJO SLENIO SERENADA» (JAV), birželio 8 ir 9 d. d.